

čustvo v poplitveno, papirnato, razmassmediano in poprostačeno besednost jezika vseh.

Le kako posredovati to svežino, to nesluteno bogastvo odtenkov v pre-pesnitvah za rabo »knjižnih« Slovencev? Takoj sem slutil svojo nemoč, ko mi je Renato Quaglia deklamiral svoje pesmi pod edinim solbaškim vinskim latnikom Ta na Rastju pred svojo hišo iz Trubarjevih časov. Drugič sem jo okusil v vsi nepopravljivi razsežnosti, ko sem pri prepesnjevanju skušal ohranjati, kolikor se je dalo, njegov ritem, njegovo besedje, njegovo privzdignjenost, ljudskost, misel, skratka, njegovo poezijo. Ob vsaki besedi, ob vsakem stihu, ob vsaki pesniški celoti sem obupal. Čemu torej vztrajam? Le iz vere, da bojo vsaj nekateri bravci v osrednji Sloveniji hoteli odkriti čar nove slovenske poezije, ki se ta leta in te dni rojeva pod mogočnim Sartom in pred obličjem veličastnega Kanina.

Pavle Merkù

Pesmi

Renato
Quaglia

SEJST MAJNIKA 1976

Örko to bilo zvëčara
ko zëmja se potrésala
ko höre so se cípile
nu hyše se spadüuale

ŠESTI MAJ 1976

Gôrko bilo na večer je
ko se je zemlja stresala
ko so se gore cepile
in hiše so razpadale

Ogãne öka ustrášane
porížen onj so výdále
mydvěda uz te dolyne pródave
mã nýsamo se věruale

Uua naše otrökave
sta čüle skale tůnkane
nu róbave so kěrcále
nu otrocě so brýžgale

Umuěj 'na taka rič se výdala
svit koncó se náradel
pa te dušyce ustrášane
tej utýčace so bížale

Se skryla vyšta Böhaua
rožárja već ny mőhala
kőj ty sadýnaue fudýčave
za nes ny so nyn hőkale

SINCA TUA

Muć čas sauá ulédila
dös to potyco Kryžaško
muć čas ja sy te klycala
mã ty ty sy se skrűuala

Rěbra so mi se zadűšjúuale
dös te hozdýće brynine
ökol te skale mertuave
nuus te uodyce súncine

Z rokó ty sy me klycala
mã ty sy rűde bížala
z na drína tau nin jásanon
kőj tráke sy puščűuala

Već na me dyržyjo nöhe me
bóca jě usa zadűšjana
sy spadel ta na trávice
so me pokryle rožice

Izbuljene öči prestrašene
povsod so zublje videle
medveda iz te doline prodnate
a ni bilo verjeti moč

Ušesa naša otroška
so čula skale pokati
robovi so se lomili
otroci so se jokali

Kaj takega še nismo videli
svet h koncu se pripravljaj je
dušice so prestrašene
bežale kakor ptičice

Se skrilo Božje obličje je
moliti ni bilo već moč
le ruševine te hudičeve
za nami so zdaj krikale

TVOJA SENCA

Kak' dolgo sva se gledala
ob poti dol na Križace
kak' dolgo sem te klicala
a ti si se mi skrivala

Me v prsi je dušilo
ob borovem gozdiču
okoľ' mrtvaške skale
vzdolž vodice sončaste

Z rokó ti si me klicala
a vedno si bežala
od bora gor na jesen
sledi si le zapuščala

Već noge moje ne držijo me
so usta vsa zadűšena
sem padel vnic na travico
so me pokrile rožice

Tuu snò na se poblyžyla
or mle na ny več bížala
njiji sínca me pojybila
mã duša se dobrutyla

Dös te hozdyçe brynine
ökol te skale mërtuave
nuus te uodyçe suncine
na jyšćen več mo rožico

ZA JTÖ KÈ JA SY ROŽICA

DUŠYCA NĀŠA

Dušyca nāša kån sy šla
zakāj ty sy nes püstila
zakāj več te na čujamo

Onjëute so tarínjave
norëute use zvarýnice
mã kako bomo žyvyle

Z Laška so pršle uúkave
ta so ti laške uúkave
ny so prijále jånjata
mã to so bile uúkave

Dušyca nāša huböhaua
sy bila rüde smíljana
znāla ty sy kõj jånjata
za jtö ny so te unöryle

Zapýne víter Sártave
scipe te mőčne këtyne
zanéj dalëč te Beštije
nu spet my bomo žyvyle

Dušyca nāša rózica
so najdvijāne cytyre
no uz to hōro Sartauo
jüjüket spet začujamo

*Se v snu mi je približala
od mene ni več béžala
nje senca me pobožala
mi v duši je dobró bilo*

*Ob borovem gozdiču
okol' mrtvaške skale
vzdolž vodice sončaste
ne iščem več te rožice*

ZATO KER SAM SEM ROŽICA

DUŠICA NAŠA

*Dušica naša kam si šla
zakaj si nas zapústila
zakaj te več ne čutimo*

*Ognjene košenine so
kot nore vse zverinice
kako živeti nam je še*

*Z Laškega prišli volkovi so
to so volkovi laški ti
in so prijeli jagnjeta
a to bili volkovi so*

*Dušica naša zbegana
bila si vedno usmiljena
poznala si le jagnjeta
zato so vsi razdeli te.*

*Zapihaj veter s Sarta
lomi verige močne te
odženi daleč Beštje te
in spet živeli bomo mi*

*Dušica naša rožica
so uglašene citire
tedaj pa z gore Sartave
vriskati spet začujemo*

Dušyca naša otrôkaua
tve ôče spet zalédajo
tve roke spet ny dílajo
nu čemo det 'no dâncijo

*Dušica naša otroška vsa
ôči spet tvoje gledajo
roké spet tvoje delajo
zdaj bomo vsi zaplesali*

JÊ SE PRAUZIRALA
'NA ROŽICA

*TEŽKO VZNIKNILA
JE ROŽICA*

Muĉ tympa to jê ke čakamo
ke nuĉ jê nes zavézala
nu kôj te mĕrtve vydymo
ty žyve od nes so hubížale

*Kako dolgo je kar čakamo
kar noĉ nas je zagrnila
in samó mrtve vidimo
so živi od nas pobegnili*

Hĕrļa naša hulĕdana
vyrôt basíde na ny mōhala
nu ty valyke Uukave
nášo kryj so lyzale

*Grlo naše oledenelo
besed izdaviti ni moglo
in veliki Volkovi
našo kri so lizali*

Sáme so pozuonýle zuōnave
husĕ düše so se spravile
nu den valyke onj se nâradel
Dolyna husà se hobládyla

*Zvonovi so samí pozvónili
vse duše so se vzdignile
in velik ogenj se je storil
Dolina je zažarela vsa*

Zapĕle so spet hutýĉace
nu my somó se zbūdyle
dalĕĉ somo poledale
noĉĕ več my na terpymo

*Zapele spet so ptiĉice
pa mi smo se zbudili
in daleĉ smo pogledali
noĉi več ne prenašamo*

Zalĕne husĕ tarínjave
so spet pytane zvarynice
nu or te uodýce Lohave
je se prauzirala 'na rožica

*Zeleni vsi so travniki
spet pitane zverinice
in ob vodici Logovi
zdaj vzniknila je rožica*

TO JE TA NÁŠA ROŽICA

TO JE PRAV NÁŠA ROŽICA

ME TE ZADNJE
OČE OTRÖKAVE

To lylo jiti din
sunca blyskalo
nuuz to höro to Čanynauo
slöta je spadúuala
ta na našo zapuščëno zëmjo

Prösën ajër neš nu lëžavec
juk će pryt
šënče da my na vëdymo
tej den lare se poblyžë neš konec
nu my hustrášane pësave
bižet ćemo dös to Hoblázauo

Baside me zadáujsane
öce me tej nožycave ny lédaio
öce me prastrášane
lësane
vëjne
tej sklopëtave ny stríjajo

Tej ty hörane dulave
ma vyšta je porížana
ty éy pryt z dalëčnjia
za use zanaštët tej pöuadenj

Höjmé me te zadnje öce otrökave

ZADNJE MOJE
OČI OTROŠKE

Je lilo onega dne
sonce je blyskalo
raz goro se Kaninovo
nevihta je spuščala
na našo zapuščëno zëmljo

Vzdušje naše uročeno in lažnivo
jok bo prišel
ne da bi se zavedeli
kot tat približa se naš konec
in mi prestrašeni kot psi
bežali bomo dol na Oblazovo¹

Besede moje zadavljene
öči moje kakor nožiči gledajo
öči moje prestrašene
lesene
drevesne
kakor puške streljajo

Kakor tesní v gorah
je moj obraz porezan ves
in bo prišlo od daleč
da vse odplavi kot povodenj

Gorje zadnje moje öči otroške

¹ Pot, ki pelje iz Rezije proti Furlaniji.